

Pasterz, Jan

Pięćdziesięciolecie Wielkiej Loży Dawnych Wolnych i Uznanych Mularzy Niemiec (A.F.u.A.M.) 1949-1999

Ars Regia 7 - 8/13 - 14, 277-278

1998 - 1999

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PIĘĆDZIESIĘCIOLECIE WIELKIEJ ŁOŻY DAWNYCH,
WOLNYCH I UZNANYCH MULARZY NIEMIEC
(A.F.u.A.M.) 1949 – 1999

Największa niemiecka obediencja święciła półwiecze swego istnienia 16 czerwca 1999 roku. Pięćdziesiąt lat wcześniej, w kościele św. Pawła we Frankfurcie nad Menem, „świętym” miejscu demokracji niemieckiej, upamiętnionym posiedzeniami pierwszego ogólnoniemieckiego parlamentu w 1848 roku, delegaci 194 odbudowanych po II wojnie światowej łóż utworzyli jedną organizację narodową (choć o federalnej strukturze). Jubilatka, *Grossloge der Alten Freien und Angenommenen Maurer von Deutschland* wchodzi, od czasu swego powołania, w skład Zjednoczonych Wielkich Łóż Wolnomularzy Niemiec (*Vereinigten Grossloge der Freimaurer von Deutschland*), z siedzibą w Berlinie przy Emserstrasse. Urząd Wielkiego Mistrza A.F.u.A.M. sprawuje dr Klaus Horneffer, profesor matematyki na Uniwersytecie w Bremen.

Jubileusz niemieckiej „sztuki królewskiej” był okazją do bilansu osiągnięć ostatniego dziesięciolecia, kiedy to, dzięki olbrzymiej pracy braci z zachodnich landów Republiki Federalnej Niemiec, na terenie byłej NRD powstało kilkadziesiąt łóż, między innymi w: Chemnitz, Dreźnie, Erfurcie, Gardeleben, Greifswaldzie, Halberstadt, Halle, Jenie, Lipsku, Magdeburgu, Meiningen, Miśni (Meissen), Muhlhausen, Nordhausen, Poczdamie, Quedlinburgu, Rostocku, Schwerinie, Stralsundzie i Weimarze.

Przypominając okoliczności wskrzeszenia niemieckiego wolnomularstwa po II wojnie światowej, organ A.F.u.A.M., dwumiesięcznik „Humanität”²¹ poświęcił wiele miejsca inicjatorowi i założycielowi Zjednoczonych Łóż Wolnomularzy Niemiec, dr Theodorowi Vogelowi, który na uroczystym posiedzeniu w dniu 19 czerwca 1949 roku obrany został ich pierwszym Wielkim Mistrzem. Czasopismo przypomniało również mało dziś znany fakt, że wniesienie świateł do obediencji zachodnioniemieckich możliwe w dużym stopniu było dzięki przebywającym na emigracji braciom z Chile i Palestyny. Wolnomularze przebywający w Chile reaktywowali Wielką Łożę Hamburga (*Grosse Loge von Hamburg*), zaś mieszkańcy Palestyny Symboliczną Wielką Łożę (*Symbolische Grossloge*). Obie wymienione wielkie loże – obok Wielkiej Narodowej Łoży Matki „Pod trzema Globami” (*Grosse National-Mutterloge „Zu den drei Weltkugeln*), Wielkiej Łoży „Royal York pod Przyjaźnią” (*Grossloge „Royal York zur Freundschaft”*) oraz Wielkiej Łoży „Pod Słońcem” z Bayreuth (*Grossloge „Zur Sonne”*) i kilku mniejszych obediencji – stworzyły istniejącą dziś federacyjną strukturę niemieckiego wolnomularstwa.

W czerwcu 1999 roku także poszczególne niemieckie loże świętojańskie obchodziły swoje jubileusze, między innymi „Pythagoras zu den drei Strömen” na Wschodzie Hannoveru oraz „Zum Morgenstern” na Wschodzie Hof – dwustulecie wniesienia światła.

J.P.

PRZYPISY

Nr 3, Mai/Juni 1999, rocznik 25.

10 LAT ODRODZONEJ SYMBOLICZNEJ WIELKIEJ ŁOŻY WĘGIER

W dniach 19 – 20 czerwca 1999 r. Symboliczna Wielka Loża Węgier obchodziła w Budapeszcie, w salach hotelu „Gellert”, dziesięciolecie swego istnienia po reaktywowaniu 27 grudnia 1989 roku – a więc jeszcze za czasów kadarowskiego reżimu. Podobnie jak w Czechosłowacji, wolnomularstwo węgierskie odbudowane zaraz po zakończeniu II wojny światowej istniało aż do stalinowskich represji końca lat czterdziestych. Wolnomularze węgierscy aktywni na emigracji, zbierali się również w swoim kraju od lat osiemdziesiątych – początkowo w prywatnych mieszkaniach. Pod zwierzchnością Wielkiej Loży Austrii powstała na terenie Węgier loża „Równość”; umożliwiło to szybkie „obudzenie” węgierskich warsztatów na przełomie 1988 i 1989 roku.

„Sztuka królewska” ma na Węgrzech 250-letnią tradycję. Wolnomularstwo węgierskie wielokrotnie represjonowane – przez cesarza rzymsko-niemieckiego w 1794 roku, reżim Horthy’iego w 1920 roku i wreszcie komunistów w 1949 roku – należy do najbardziej licznych w Europie Środkowo-Wschodniej.

Red.

WYBORY WIELKIEGO MISTRZA WIELKIEJ ŁOŻY AUSTRII

Podczas świętojańskiego konwentu Wielkiej Loży Austrii w dniu 24 czerwca 1999 roku dotychczasowy Wielki Mistrz, Brat Heinz Schneiderbauer wybrany został zwierzchnikiem obediencji na dalsze trzy lata. Relacjonując przebieg czerwcowych obrad biuletyn *Grosse Loge von Oesterreich* „Blaue Blatter” wspomniał nie tylko o uroczystym ich charakterze, pięknej